

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van College van B&W

Onderwerp **Uitkering middelen klimaat- en energiebeleid**

Datum 13 februari 2024

Ons kenmerk U23.04950

Geachte raadsleden,

Klimaat- en energiebeleid vraagt meer en meer inzet. De Rijksoverheid keert daarom structurele middelen uit aan gemeenten, die ingezet dienen te worden voor extra formatie op klimaat- en energiebeleid. In deze brief lichten wij toe hoe wij dit in zullen zetten.

Rijk: Sterke groei in taken klimaat- en energiebeleid gemeenten

In 2018 werd het Klimaatakkoord gesloten, dat later is vertaald in de Klimaatwet. Dit brengt een sterk toenemend aantal taken voor gemeenten met zich mee. Gemeenten tekenden hier ook voor, op voorwaarde dat zij extra middelen hiervoor ontvangen om personeel aan te kunnen nemen. Vervolgens is het rijksbeleid aangescherpt tot 55% CO₂-reductie (inzet op 60%) en worden er meer en intensieve taken bij gemeenten belegd. In de praktijk zien we als gemeente dit aantal taken ook sterk toenemen. Energie en klimaat staat ook hoog op de agenda van inwoners en bedrijven. Ook stelt het Rijk extra uitkeringen beschikbaar om bijvoorbeeld isolatie- en energiearmoede aan te pakken. Ook dit vraagt echter extra uitvoeringscapaciteit bij gemeenten.

Structurele middelen ontvangen voor formatiegroei klimaat- en energiebeleid

Het Rijk erkent deze extra taken. Onderzoek door de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) gaf aan dat een gemeente als Lansingerland ca. 17-19 FTE nodig heeft voor de uitvoering van alleen al het klimaatakkoord in een gemiddeld jaar als 2024. Dit is gedaan op basis van het doel van 49% CO₂-reductie. Tot nu toe waren gemeenten hier nog niet voor gecompenseerd.

Daarom stelt het Rijk nu middels de CDOKE-regeling middelen beschikbaar aan gemeenten om extra personeel aan te nemen op klimaat- en energiebeleid. In deze regeling zijn de beschikbare bedragen voor Lansingerland voor 2023 (€ 959.000), 2024 (€ 968.000) en 2025 (tenminste € 977.000) bekend. De regeling zal minimaal doorlopen tot 2030. Indien een gemeente geen (tijdig) gebruik maakt van de beschikbare middelen, zal dit moeten worden teruggestort. Het college concludeert dat deze middelen ontoereikend zijn voor een totale benodigde vergroting van de capaciteit, zoals deze is becijferd. Het is echter een stap in de goede richting.

Groei klimaat en energiebeleid laat ons beter gesteld staan voor de toekomst

Het college zal deze middelen benutten om de uitvoeringscapaciteit op klimaat- en energiebeleid te vergroten. Deze capaciteit is benodigd om de doelen van het Rijksbeleid, onze Omgevingsvisie (T22.00152), onze visie Lansingerland duurzaam (T18.08535) en de uitvoeringsagenda Lansingerland duurzaam (T21.05027) te behalen.

Wij zien in de praktijk terug dat er meer ambtelijke capaciteit benodigd is om de doelen te behalen. We bevinden ons in een fase waar strategie, beleid en uitvoering parallel lopen. Dit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee en vraagt extra inzet om de gestelde doelen te behalen. Wij verwachten met deze uitbreiding o.a. extra uitvoering te kunnen geven aan onderstaande taken. Onderstaande opsomming maakt onderscheid tussen wat reeds is opgenomen in visie en uitvoeringsagenda en wat 'nieuwe' onderwerpen zijn die daar nog niet in opgenomen zijn.

Reeds onderdeel van visie en uitvoeringsagenda, maar momenteel (te) beperkte capaciteit:

- Nadere uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie en advisering binnen gebiedsontwikkelingen
- Regierol aardgasvrije wijken: Opstellen warmteprogramma en daaruit volgende actielijnen voor wijkacties, isolatieprogramma en energiearmoede-inzet
- Bewonerscommunicatie
- Windenergie
- Programmamanagement
- Circulaire economie en duurzaam inkopen

Nieuwe onderwerpen:

- Opstellen omgevingswetprogramma Energietransitie, omgevingsvisie 2.0 en het omgevingsplan
- Uitvoeringsprojecten zonne-energie: pilot solar carports, grote andere locaties, opstellen kaders voor initiatiefnemers
- Innovatieve initiatieven, o.a.
 - o Potentiële aanlanding van wind op zee
 - o Waterstofinitiatieven (elektrolyzer, netwerk)
 - o Batterij-opslag
 - o Overige zeer grote energie-initiatieven
- Opstellen soortenmanagementplan voor natuurinclusieve isolatie
- Netcongestie
- Aanvragen en besteding van specifieke uitkeringen vanuit de Rijksoverheid

Inzet nader uitgewerkt in programma's omgevingswet

De inzet zal worden geactualiseerd en nader worden beschreven in het (omgevingswet)programma Energietransitie en worden verwerkt de overige programma's. Deze programma's worden opgesteld in samenhang met de omgevingsvisie 2.0 en samenlevingsvisie.

Het plan bevat een totale gefaseerde groei van ca 8-9 FTE op klimaat- en energiebeleid. Daarnaast wordt een deel ingezet voor formatie-uitbreiding van domein Bedrijfsvoering, ter ondersteuning van deze formatie-ontwikkeling. De extra kosten worden volledig gedekt vanuit de uitkering.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

S. Fortuyn
loco-Burgemeester